

Vejledning til ansøgning om tilladelse (licens) til at drive jernbanevirksomhed

1. Generelle forudsætninger

Ret til at drive jernbanevirksomhed kræver tilladelse udstedt af Trafikstyrelsen, jf. § 9, stk. 1, i jernbaneloven, jf. lov nr. 686 af 27. maj 2015.

Kravet om tilladelse efter jernbaneloven gælder som udgangspunkt for alle jernbanevirksomheder, jf. dog nedenfor under afsnit 4 om veteranbaner.

Skriftlig ansøgning om tilladelse skal indgives til:

Trafikstyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43 DK - 1577
København
Tlf.: 7221 8800
Fax: 7262 6790

Hjemmeside: www.trafikstyrelsen.dk
e-mail: licens@trafikstyrelsen.dk

Ansøgningsskema kan downloades fra hjemmesiden og kan i øvrigt rekvireres hos Trafikstyrelsen.

Ansøgningsskemaet kan ikke underskrives elektronisk.

Al journalisering og tekstbehandling i Trafikstyrelsen foregår elektronisk, og i det omfang der behandles personoplysninger, vil sagsbehandlingen derfor være omfattet af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Dine rettigheder efter databeskyttelsesforordningen:

- Du har ret til indsigt i de elektroniske oplysninger, der behandles om dig selv.

- Du har ret til at protestere mod, at oplysningerne behandles elektronisk.
- Du har ret til at få oplysninger, der er urigtige eller vildledende, rettet eller slettet, samt i den forbindelse at forlange, at andre, der har modtaget oplysningerne, orienteres om dette.

2. Betingelser for tilladelse

Tilladelse til at drive jernbanevirksomhed kan meddeles virksomheder, der opfylder en række betingelser, som er fastsat i bekendtgørelse nr. 854 af 7. juli 2015 om tilladelse til at drive jernbanevirksomhed, jf. § 3. Opfylder virksomheden betingelserne i bekendtgørelsen, er den godkendt til at få udstedt tilladelse.

Disse betingelser har grundlag i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/34/EU af 21. november 2012 om oprettelse af et fælles europæisk jernbaneområde (markedsåbningsdirektivet).

Virksomheder, der driver jernbanevirksomhed, skal have to særskilte tilladelser – den ene til drift af jernbanevirksomhed og den anden i form af et sikkerhedscertifikat.

Betingelserne for opnåelse af tilladelsen er beskrevet i pkt. 2.1-2.8 nedenfor. Oplysninger om opfyldelse heraf skal gives i forbindelse med udfyldning af ansøgningsskemaets afsnit 2, pkt. 2.1-2.8.

2.1. Virksomhedens hovedaktivitet

Virksomheden skal drive personbefordring eller godstransport på jernbane som virksomhedens hovedaktivitet.

Virksomheden skal dokumentere, at dens hovedaktivitet er jernbanevirksomhed alene eller kombineret med reparation, udlejning og vedligeholdelse af jernbanemateriel, og at dens hovedvirksomhed og eventuelle hovedkontors hjemsted i retlig henseende er beliggende i Danmark. Virksomheder kan oprette et datterselskab med denne hovedaktivitet og kan derigennem opnå tilladelse, uanset hvor moderselskabets virksomhed i øvrigt foregår.

2.2. Virksomhedens økonomiske grundlag

Virksomheden skal have økonomisk grundlag for at drive virksomheden forretningsmæssigt forsvarligt.

Virksomheden skal dokumentere at have kontanter eller andre værdier for i alt mindst 750.000 kr.

For aktie- og anpartsselskaber er det selskabets **egenkapital**, som fremgår af **årsregnskabet**, og ved nystiftede selskaber den egenkapital, der fremgår af **åbningsbalancen**, der lægges til grund.

Årsregnskabet skal som minimum være underskrevet af dirigenten for generalforsamlingen og forsynet med en erklæring, der er underskrevet af en revisor.

Såfremt et selskab anser egenkapitalen for at være højere end den, der fremgår af det seneste årsregnskab, er der mulighed for at lade en statsautoriseret eller registreret revisor udarbejde en opgørelse og afgive en erklæring om egenkapitalens størrelse.

Såfremt virksomheden ikke har den fornødne egenkapital, kan der i stedet stilles sikkerhed af et forsikringsselskab eller pengeinstitut på

vilkår, som nærmere fastsættes af Trafikstyrelsen, herunder vedrørende størrelse og indhold af sikkerhedsstillelsen.

Virksomheden skal i øvrigt forelægge en forretningsplan, der som minimum skal indeholde de nedenfor nævnte oplysninger:

- **Årsbudget**, som skal indeholde alle de for bedømmelsen nødvendige oplysninger om virksomhedens forventede indtægter og driftsudgifter, herunder udgift til personale, administration, materiel, brændstof, forsikringer, vedligeholdelse, forrentning og afskrivning.

- En udførlig **beskrivelse af de økonomiske bånd** mellem virksomheden og enhver anden erhvervs-mæssig virksomhed, som den ansøgende virksomhed deltager i enten direkte eller gennem beslægtede foretagender.

- For nyopstartede virksomheder en **åbningsbalance**, der skal omfatte det første regnskabsår.

2.3. Konkursforhold

Virksomheden, direktøren og bestyrelsesmedlemmerne må ikke være erklæret konkurs.

Virksomheden, direktøren og alle bestyrelsesmedlemmerne skal gennem dokumentation godtgøre, at de(n) pågældende ikke er erklæret konkurs.

For selve virksomheden kan dette krav opfyldes ved, at direktøren skriftligt erklærer, at virksomheden ikke er erklæret konkurs.

For direktøren og bestyrelsesmedlemmerne kan kravet opfyldes ved, at de omhandlede personer skriftligt erklærer, at vedkommende ikke er erklæret konkurs.

2.4. Gæld til det offentlige

Virksomheden må ikke have forfalden gæld til det offentlige på 50.000 kr. eller derover.

Ansøgningen kan afslås, såfremt virksomheden har restancer til det offentlige, der overstiger 50.000 kr.

Virksomheden giver Trafikstyrelsen tilladelse til at indhente de relevante oplysninger hos myndighederne. Tilladelsen gives af den ansvarlige leder (direktør) af virksomheden ved underskrift på ansøgningskemaet.

2.5. Vandel

Virksomheden, direktøren og bestyrelsesmedlemmerne må ikke være idømt straf for alvorlige lovovertrædelser, herunder for overtrædelser i erhvervsforhold eller på transportområdet. Virksomheden, direktøren og bestyrelsesmedlemmerne må heller ikke være dømt for alvorlige eller gentagne overtrædelser af bestemmelser på det social- og arbejdsretlige område, herunder forpligtelser i henhold til lovgivningen om sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen. Endvidere må virksomheden, direktøren og bestyrelsesmedlemmerne ikke være dømt for alvorlige eller gentagne overtrædelser af forpligtelser i henhold til toldlovgivningen, når der er tale om en virksomhed, som ønsker at udføre grænseoverskridende godstransport, der er omfattet af told- procedurer.

I ansøgningen skal udfyldes, hvorvidt Trafikstyrelsen skal indhente straffeattest digitalt eller skriftligt. Såfremt straffeattesten ønskes indhentet skriftligt, skal ansøgningen vedlægges en **kopi af sygesikringsbevis, pas, dåbsattest (navnebevis) eller lignende for den ansvarlige leder (direktøren)**, hvorefter Trafikstyrelsen indhenter straffeattest m.v. til brug ved bedømmelsen af den pågældende persons vandel. Ønskes straffeattesten indhentet digitalt, kræver dette, at direktøren har **adgang til NemID, adgang til digital postkasse, og at vedkommende har**

accepteret at modtage post fra det offentlige i sin digitale postkasse.

For så vidt angår straf af direktøren for overtrædelse af arbejdsretlige forhold vedrører dette kun forhold, hvor det er direktøren personligt, der har overtrådt reglerne.

For så vidt angår bestyrelsesmedlemmernes vandel, dokumenteres dette ved en skriftlig erklæring fra de pågældende om, at de ikke er idømt straf for nogle af de omhandlede overtrædelser.

2.6. Faglige kvalifikationer

Virksomheden skal i faglig henseende være kvalificeret til at drive jernbanevirksomhed, herunder have etableret et godkendt sikkerhedsledelsessystem.

Virksomheden anses for faglig kompetent, såfremt virksomheden har etableret et godkendt **sikkerhedsledelsessystem**, virksomheden kan sandsynliggøre, at dens ledelse vil kunne drive virksomheden på forsvarlig måde og i overensstemmelse med god skik inden for branchen, samt at virksomheden respekterer de bestemmelser om løn- og arbejdsvilkår, der følger af kollektive overenskomster.

Dokumentation for disse forhold skal vedlægges ansøgningen. Trafikstyrelsen accepterer et sikkerhedsledelsessystem, som styrelsen har godkendt i forbindelse med en ansøgning om sikkerhedscertifikat, jf. jernbanelovens § 58, stk. 1.

2.7. Ansvarsforsikring

Virksomheden skal være i besiddelse af en ansvarsforsikring i overensstemmelse med § 53 i jernbaneloven.

Virksomheden skal have en gyldig **ansvarsforsikring** på det tidspunkt, hvor trafikeringen indledes.

Forsikringen skal som minimum omfatte et forsikringsbeløb på 452 mio. kr. pr. 1. januar

2022 (jf. § 3, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 2290 af 6. december 2021 om regulering af erstatnings- og forsikringsbeløb i henhold til jernbaneloven) for personskade eller tab af forsørger og tingskade. Beløbet opreguleres hvert år pr. 1. januar.

Forsikringen skal være tegnet i et ansvarsforsikringsselskab, der har Finanstilsynets tilladelse (koncession) til at drive forsikringsvirksomhed.

Et udenlandsk forsikringsselskab, der har koncession i et EU-land, eller et udenlandsk forsikringsselskab i et andet land, der har gennemført Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/138/EF af 25. november 2009 om adgang til og udøvelse af forsikrings- og genforsikringsvirksomhed (Solvens II), og som i Danmark er anmeldt til at tegne ansvarsforsikring for jernbanevirksomheder, kan ligeledes tegne ansvarsforsikring for jernbanevirksomheder i Danmark.

Virksomheden skal dokumentere forsikringsforholdene, herunder størrelsen af en eventuel selvrisiko, ved fremsendelse af **kopi af forsikringspolice** for så vidt angår ansvarsforsikringen.

Som alternativ hertil kan "forsikringsattest for jernbanevirksomheder og jernbaneinfrastrukturforvaltere", som ligger på Trafikstyrelsens hjemmeside, benyttes som dokumentation af forsikringsforhold overfor Trafikstyrelsen.

2.8. Trækkraft

Virksomheden skal råde over trækkraft.

Virksomheden skal kunne dokumentere, at den ved ejerskab, gennem leasingarrangement, ved lejemål eller lignende disponerer over trækkraft (lokomotiv, selvkørende togsæt), som er godkendt af Trafikstyrelsen ved udstedelse af **ibrugtagningstilladelse**. Hvis trækkraften kun kan godkendes til anvendelse på en begrænset del af infrastrukturen, kan tilladelsen gøres begrænset til denne. Bevis for rådighed over trækkraft kan bestå i en kontrakt med en indehaver af jernbanemateriel om at stille trækkraft til rådighed

for trafik udført som offentlig service. Hvis kontrakt ikke er indgået, kan tilladelsen gives på vilkår om, at dette sker.

3. Tilladelser (EU-licens) udstedt i andre EU-lande

Tilladelser (licenser) udstedt af andre medlemsstater i Den Europæiske Union anerkendes i Danmark.

Jernbanevirksomheder, der udfører **godstransport**, har ifølge markedsåbningsdirektivets artikel 10 ret til at udføre godstransport i Danmark.

Jernbanevirksomheder, der ønsker at udføre godstransport, skal være i besiddelse af dansk sikkerhedscertifikat og gyldig ansvarsforsikring. Jernbanevirksomheder skal derfor dokumentere dette ved indsendelse af **tilladelse til at drive jernbanevirksomhed**.

Jernbanevirksomheder med en tilladelse (EU-licens) har ret til adgang til infrastrukturen med henblik på at udføre **international passagerbefordring** i Danmark, jf. markedsåbningsdirektivets artikel 10, stk. 2.

4. Veteranbaner

Ikke-erhvervsmæssig drift af jernbaner, der fortrinsvis gennem en begrænset personbefordring drives for at tilgodese jernbanehistoriske og turistmæssige formål og ikke tilsigter at dække noget egentligt trafikalt behov (veteranbaner), skal opfylde bestemmelserne i jernbaneloven og de krav om forsikringsdækning, som transportministeren måtte fastsætte i henhold til jernbaneloven.

Veteranbanerne skal have en forsikringsdækning på minimum 75 mio. kr. (pr. 1. januar 2022), jf. § 3, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 2290 af 6. december 2021 om regulering af erstatnings- og forsikringsbeløb i henhold til jernbaneloven.

Af bekendtgørelsens § 3, stk. 3, fremgår det, at for veteranbaner, som udelukkende udfører trafik på veteransporveje (sporvidde fra 1000 mm til og med 1435 mm) og smalspor (sporvidde fra 500 mm til og med 1000 mm), skal forsikringsbeløbet som minimum udgøre 15 mio. kr.

Ovennævnte beløb reguleres hvert år pr. 1. januar. Transportministeren bekendtgør hvert år, hvilke reguleringer der skal finde sted.

Dokumentation for forsikringsforhold skal indsendes til Trafikstyrelsen.

I øvrigt bemærkes, at hvis en veteranogs-operatør ønsker at køre uden for det virkeområde, som reglerne for veteranbaner tager sigte på, er der tale om jernbanedrift, som vil kræve tilladelse efter jernbaneloven. En tilladelse kan gives på individuelle vilkår, idet det ikke ville være rimeligt at kræve opfyldelse af lovens krav om finansielle forhold m.v. Dog må der stilles de nødvendige sikkerhedskrav til veteranjernbaneklubbens materiel.

5. Gebyr

I medfør af § 12 i bekendtgørelse nr. 854 af 27. maj 2015 om tilladelse til at drive jernbanevirksomhed kan Trafikstyrelsen opkræve et gebyr i forbindelse med udstedelse af tilladelse til at drive jernbanevirksomhed.

Gebyret er betaling for de omkostninger, der afholdes af Trafikstyrelsen ved behandlingen af ansøgningerne samt administrationen heraf.

Gebyret er efter regning i medfør af § 2 i bekendtgørelse nr. 2544 af 15. december 2021 om Trafikstyrelsens og Jernbanelovens gebyrer og afgifter på jernbaneområdet.